

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.E02-55

(Prot. Nr.54, 2.§)

2014. gada 24. oktobrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lietā Nr.p/13/03.01./2

Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA „RCI Gulbene” un [Iesniedzējs]* darbībās, piedaloties publiskajos būvdarbu iepirkumu konkursos

Satura rādītājs

Ievads.....	2
1. Lietas dalībnieki	2
2. Lietas izpētes process	4
3. Lietā iegūtā informācija un pierādījumi	4
3.1. Sveķu iepirkums	4
3.2. Mūrnieku iepirkums	8
3.3. Zosēnu iepirkums	10
3.4. [Iesniedzēja] liecību ticamība	12
4. Tiesiskais novērtējums	13
4.1. Piemērojamās normas.....	13
4.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums	13
4.3. Secinājumi	15
5. Atbildība	15
5.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats.....	15
5.2. Pārkāpuma smaguma pakāpe	16
5.2.1. Sveķu iepirkums	17
5.2.2. Mūrnieku iepirkums	17
5.2.3. Zosēnu iepirkums	18

* Lietas dalībnieks, kas atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” iesniedzis pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda

5.3. Pārkaupuma ilgums.....	18
5.4. Pastiprinoši/mīkstinoši apstākļi.....	19
5.5. Galīgā naudas soda apmērs	19
5.5.1. Sveķu iepirkums.....	19
5.5.2. Mūrnieku iepirkums.....	19
5.5.3. Zosēnu iepirkums.....	19
5.6. Iecietības programma.....	19

IEVADS

15.02.2013. Konkurences padome (turpmāk – KP) pēc savas iniciatīvas, pamatojoties uz Konkurences likuma (turpmāk – KL) 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu, 24.pantu un 11.panta pirmo daļu, ierosināja lietu Nr.p/13/03.01./2 „*Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkaupumu SIA „RCI Gulbene” un [Iesniedzējs] darbībās, piedaloties publiskajos būvdarbu iepirkumu konkursos*” (turpmāk – Lieta).

Lietas pamatā ir KP iegūtā informācija par SIA „RCI Gulbene” (turpmāk– RCI Gulbene) un [Iesniedzējs] aizliegtu vienošanos par piedalīšanos vai nepiedalīšanos publiskajos būvdarbu iepirkumu konkursos vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem.

26.06.2014. KP nosūtīja RCI Gulbene paziņojumu Nr.985, kurā informēja, ka Lietā ir konstatēti lēmuma pieņemšanai nepieciešamie fakti, kas liecina par KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkaupumu, un aicināja trīsdesmit dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iepazīties ar Lietas materiāliem, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju. RCI Gulbene izmantoja KL 26.panta septītajā daļā paredzētās tiesības un sniedza savu viedokli KP izvērtēšanai. Minētais RCI Gulbene viedoklis tika saņemts 19.08.2014.

26.06.2014. KP nosūtīja [Iesniedzējs] paziņojumu Nr.986, kurā informēja, ka Lietā ir konstatēti lēmuma pieņemšanai nepieciešamie fakti, kas liecina par KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkaupumu, un aicināja trīsdesmit dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas iepazīties ar Lietas materiāliem, izteikt savu viedokli un iesniegt papildu informāciju. [Iesniedzējs] izmantoja KL 26.panta septītajā daļā paredzētās tiesības iepazīties ar lietu, taču viedokli vai papildu informāciju neiesniedza.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome

konstatēja:

1. LIETAS DALĪBNIEMI

SIA „RCI Gulbene” – Latvijas Republikas Komercreģistrā 14.11.2003. ierakstīta komercsabiedrība ar reģ.Nr.44603001695, juridiskā adrese – Baložu ielā 4, Gulbenē, Gulbenes novadā, LV-4401.

[Iesniedzējs] – Latvijas Republikas Komercreģistrā [Datums] ierakstīta komercsabiedrība ar reģ.Nr. [Numurs], juridiskā adrese – [Adrese].

Atbilstoši KL 1.panta 9.punktam, RCI Gulbene un [Iesniedzējs] ir uzskatāmi par savstarpēji neatkarīgiem tirgus dalībniekiem. Turklāt minētie tirgus dalībnieki sniedz celtniecības un remonta darbu pakalpojumus Latvijas teritorijā un ir uzskatāmi par savstarpējiem konkurentiem, t.sk. konkrēto iepirkumu ietvaros. Konkrētā tirgus robežas no ģeogrāfiskā un preču aspekta netiek sīkāk noteiktas, un precīza konkrētā tirgus definīcija tiek atstāta atvērta šīs Lietas izskatīšanā, jo horizontālo karteļu vienošanos lietās konkrētā tirgus noteikšana ir nepieciešama vienīgi, lai noteiktu, vai tirgus dalībnieki ir savstarpēji uzskatāmi

par konkurentiem¹. Turklāt Lietas ietvaros nav iegūti pierādījumi par pretējo, t.i., ka Lietas dalībnieki nebūtu konkurenti un nedarbotos vienā konkrētajā tirgū.

RCI Gulbene viedoklis šeit nesaskan ar KP viedokli, jo RCI Gulbene uzskata, ka Lēmuma 2.punktā minētajās iepirkuma procedūrās RCI Gulbene un [Iesniedzējs] nebija konkurenti. RCI Gulbene atsaucas uz šādiem [Iesniedzējs] paskaidrojumiem Lietā:

a) Par dalību Sveķu iepirkumā (sk. Lēmuma 2.punktu) – pirms RCI Gulbene piedāvājuma saņemšanas, [Iesniedzējs] neplānoja piedalīties Sveķu iepirkumā, jo objekts atrodas tuvāk Latgales reģionam, kur ir sīvāka cenu konkurence, turklāt Sveķu iepirkums tika izsludināts *krīzes laikā* ar milzīgu konkurenci.

b) Par dalību Mūrnieku iepirkumā (sk. Lēmuma 2.punktu) – pirms piedāvājuma iesniegšanas Mūrnieku iepirkumam [Iesniedzējs] neplānoja piedalīties šajā iepirkumā, jo uzņēmuma iepriekšējā pieredze ar Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) projektiem nebija veiksmīga. RCI Gulbene uzskata, ka attiecībā uz Zosēnu iepirkumu (kā LAD projektu), vērtējot [Iesniedzējs] rīcību, piedaloties šajā iepirkumā, vērā ir ņemami tās paskaidrojumi par dalību Mūrnieku iepirkumā.

KP atzīmē, ka KL 1.panta 7.punkts nosaka, ka konkurenti ir divi vai vairāki tirgus dalībnieki, kas konkurē. KL 1.panta 6.punkts noteikts, ka konkurence ir pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū. Par konkrēto tirgu atbilstoši KP pastāvošajai praksei Lietā uzskatāmi konkrētie iepirkumi.

KP noraida RCI Gulbene viedokli par konkurentu attiecību neesamību, jo citētajos [Iesniedzējs] paskaidrojumos runa ir par [Iesniedzējs] subjektīvajiem nodomiem un vērtējumu attiecībā uz dalības iespējamību minētajos iepirkumos.

Saskaņā ar KL 1.panta 6.punktu arī potenciāla sacensība ir uzskatāma par konkurenci. Turklāt pretendenti RCI Gulbene un [Iesniedzējs] bija iesnieguši savus piedāvājumus iepirkuma procedūrām, pasūtītājam atzīstot, ka abi pretendenti izpildīja gan likumā, gan iepirkumu nolikumos noteiktās prasības, proti, [Iesniedzējs] objektīvi ir uzskatāms par konkurentu, jo spēja izpildīt tās pašas kvalifikācijas prasības, ko RCI Gulbene.

Aizliegtas vienošanās gadījumā sāncensība (konkurence) starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem nekad nevar būt patiesa, bet tikai fiktīva, aizliegtajā vienošanās iesaistītajiem tirgus dalībniekiem tikai imitējot konkurenci.

Minētajās iepirkuma procedūrās RCI Gulbene un [Iesniedzējs] imitēja konkurenci, lai gan ārpus šīm iepirkuma procedūrām pastāvot reālai sāncensībai (konkurencei) starp tiem.

Konkurence nenozīmē tikai piedāvājumu iesniegšanu publiskai iepirkuma procedūrai, bet gan stāvokli tirgū, kurā neskaitāmi tirgus dalībnieki savstarpēji mijiedarbojas ik dienu un izdara savstarpēju konkurences spiedienu. Turklāt konkurenta statuss ir nosakāms, nevis pamatojoties uz tirgus dalībnieku subjektīvajiem uzskatiem, bet gan uz to objektīvo stāvokli tirgū.

Papildus RCI Gulbene norāda, ka arī konkrētai tirgus situācijai ir nozīme, vērtējot konkurences attiecību esamību. RCI Gulbene ieskatā, [Iesniedzējs] savos paskaidrojumos viennozīmīgi norāda, ka konkrētajā tirgus situācijā tā nevarēja piedāvāt konkurētspējīgu cenu piedāvājumu, izmantojot savus resursus, jo būvniecības objekts neatradās tās darbības reģionā.

KP pilnībā noraida šādu apgalvojumu kā nepamatotu, jo no [Iesniedzējs] paskaidrojumiem nekādi neizriet, ka [Iesniedzējs] nespēja piedāvāt konkurētspējīgu cenu piedāvājumu minētajām iepirkuma procedūrām. Attiecībā uz Sveķu iepirkumu [Iesniedzējs] paskaidroja, ka pirms RCI Gulbene piedāvājuma saņemšanas neplānoja piedalīties šajā iepirkumā, jo tobrīd uzskatīja, ka iepirkumā būs sīva konkurence un, galvenokārt, būs jākonkurē ar cenu². Attiecībā uz Mūrnieku un Zosēnu iepirkumu [Iesniedzējs] paskaidroja, ka

¹ LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.04.2011. spriedums lietā SKA-100/2011 *Aizputes ceļinieks un Ceļu, tiltu būvnieks pret KP*, 23.punkts.

² Lietas 2.sējuma 133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

uzņēmuma iepriekšējā pieredze ar LAD projektiem nebija veiksmīga³, tomēr līdzīgos zemnieku saimniecību iepirkumu konkursos [Iesniedzējs] ir spējis gan izpildīt kvalifikācijas prasības, gan sagatavot konkurētspējīgu piedāvājumu, ņemot vērā pasūtītāja noteiktos piedāvājumu vērtēšanas kritērijus⁴. Turklāt tas, cik lielā mērā divi tirgus dalībnieki ir savstarpēji konkurētspējīgi vai efektīvi, neietekmē to uzskatīšanu par konkurentiem.

RCI Gulbene arī uzskata, ka nozīme, vērtējot konkurences attiecības, ir arī iesaistīto uzņēmumu specializācijai konkrētos darbos vai attiecībā uz konkrētiem klientiem.

KP norāda, ka, balstoties uz līdzšinējo pieredzi, KP Lietā vērtē RCI Gulbene un [Iesniedzējs] attiecības tikai minētajās iepirkuma procedūrās. Apstākļi, ka abu tirgus dalībnieku darbībai ir atšķirīgas specializācijas, neatsver faktu, ka abi tirgus dalībnieki piedalījās minētajos iepirkumos un līdz ar to uzskatāmi par konkurentiem.

2. LIETAS IZPĒTES PROCESS

09.05.2013. [Iesniedzējs] iesniedza rakstisku pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kas bija sagatavots atbilstoši 29.09.2008. Ministru kabineta noteikumiem Nr.796 „*Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem*” (turpmāk – Noteikumi Nr.796).

Pieteikumā norādīta informācija par karteļa vienošanos starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] par piedalīšanos trīs publisko iepirkumu konkursos:

1) 12.02.2010. izsludinātais atklātais konkurss „*Sveķu speciālās internātpamatskolas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana*”, iepirkuma identifikācijas Nr. SSIS 2010/1 ERAF, (turpmāk – Sveķu iepirkums).

2) 02.03.2011. izsludinātais iepirkums Nr.175493 „*Lauksaimniecības nojumes būvniecība*”, projekta Nr.11-05-L12100-000087 (turpmāk – Mūrnieku iepirkums).

3) 11.09.2012. izsludinātais iepirkums „*Govju kūts un mēsļu krātuves būvniecība*”, projekta Nr.11-07-L12100-002755 (turpmāk – Zosēnu iepirkums).

30.01.2014. no [Iesniedzējs] tika saņemti papildus materiāli.

19.08.2014. KP saņēma RCI Gulbene vēstuli Nr.43 ar izteiktu viedokli, atbildot uz KP 26.06.2014. vēstulē Nr.985 apkopotajiem faktiem un secinājumiem (iepriekš un turpmāk – RCI Gulbene viedoklis).

Lietas izmeklēšanas gaitā tika pieprasīta informācija no LAD un Sveķu speciālās internātpamatskolas (turpmāk – Sveķu skola).

Galvenie pierādījumi Lietā, uz kuriem balstīti KP secinājumi:

1) [Iesniedzējs] pieteikumā un sarunu protokolos sniegtās liecības, iesniegtie dokumenti.

2) [Iesniedzējs] apmeklējuma laikā saņemtā informācija un paskaidrojumi.

3) No LAD un Sveķu skolas iegūtā iepirkumu dokumentācija.

Lietas izmeklēšanas laikā KP amatpersonas veica KL 9.panta piektās daļas 4.punktā noteiktās procesuālās darbības pie [Iesniedzējs]. Lietā tika saņemti Lietas dalībnieku paskaidrojumi un viedokļi.

3. LIETĀ IEGŪTĀ INFORMĀCIJA UN PIERĀDĪJUMI

3.1. Sveķu iepirkums

12.02.2010. Sveķu skola izsludināja Sveķu iepirkumu ar piedāvājumu iesniegšanas termiņu 18.03.2010. Piedāvājumus iesniedza divi pretendenti – RCI Gulbene un [Iesniedzējs] (sk. tabulu Nr.1). 29.03.2010. Sveķu skola pieņēma lēmumu līgumu slēgt ar [Iesniedzējs], kura tika atzīta par uzvarētāju ar piedāvāto līgumcenu 89 326,19 LVL jeb 127 099,71 EUR (bez PVN).

³ Lietas 2.sējuma 134.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

⁴ Lietas 9.sējuma 77.-78.lp. / 04.09.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

Sveķu iepirkuma pretendentu piedāvājumu salīdzinājums⁵

Pretendenta nosaukums	Piedāvājuma iesniegšanas datums un laiks	Piedāvātā līgumcena LVL (bez PVN)	Piedāvātā līgumcena EUR (bez PVN)	Darbu apmaksas nosacījumi	Reaģēšanas laiks dienās uz iespējamā defekta novēršanu
SIA „RCI Gulbene”	18.03.2010. 14:40	97 569,12 ⁶	138 828,35	Nepieciešama ikmēneša izpildīto darbu apmaksā	12 stunda jeb 1 diena
[Iesniedzējs]	18.03.2010. 14:42	89 326,19	127 099,71	Nepieciešama ikmēneša izpildīto darbu apmaksā	1 stunda jeb 0,04 dienas

Aptuveni laika posmā no 12.02.2010. līdz 11.03.2010. [Iesniedzējs] valdes loceklis U.B. no SIA „Rubate” (turpmāk – Rubate) valdes priekšsēdētāja A.A. saņēma telefona zvanu uz savu mobilo tālruni. Sarunā A.A. informēja, ka cits viņam piederošais uzņēmums RCI Gulbene gatavojas piedalīties Sveķu iepirkumā un ir vajadzīgs vēl viens konkursa pretendents.⁷

Sarunā A.A. paskaidroja, ka [Iesniedzējs] būs jānostartē ar zemāku cenu un jāvinnē, bet pēc tam kā apakšuzņēmumu jāpiesaista RCI Gulbene, kas reāli izpildīs visus darbus. U.B. lūgumam piekrita, jo nevarēja atteikt sadarbības partnerim, ar kuru [Iesniedzējs] sadarbojās aptuveni desmit gadus, piesaistot Rubate kā apakšuzņēmēju dažādos objektos.⁸

11.03.2010. no RCI Gulbene e-pasta adreses rci@siarci.lv uz rubate@apollo.lv tika nosūtīta e-pasta vēstule, kurā tika doti norādījumi: „*čau, nosūti šo meilu A., tas ir tehniskā piedāvājuma paraugs, kas [Pilsēta] uzņēmumam jāpārveido, lai nav tāpatās.....*”⁹. Pielikumā tika pievienoti šādi dokumenti, kuros bija jānovērš sakritības un līdzības:

- 1.Būvdarbu stadijas organizēšana.doc;
- 2.Apliecinājums materiālu kvalitātei.doc;
- 5.Reaģēšanas laiks un iespējamā defekta novēršanas laiks.doc;
- 6.Kvalitātes vadības sistēmas apraksts.doc;
- 7.Vides aizsardzības pasākumu apraksts.doc.

KP uzskata, ka ar A. iepriekš minētajā sarakstē tiek domāts Rubate valdes priekšsēdētājs A.A., bet ar [Pilsēta] uzņēmumu – [Iesniedzējs]. Šāds secinājums izriet gan no [Iesniedzējs] liecībām, gan no elektroniskajiem pierādījumiem (e-pasta sarakstes).

11.03.2010. [Iesniedzējs] no e-pasta adreses [nosaukums]@apollo.lv nosūtīja A.A. uz e-pasta adresi [lietotājavārds]@rubate.lv [Iesniedzējs] uzņēmuma veidlapu, kas, iespējams, bija paredzēta kādu [Iesniedzējs] piedāvājuma daļu sagatavošanai Sveķu iepirkumam.¹⁰

12.03.2010. RCI Gulbene biroja vadītāja E.L. A.A. nosūtīja līdzīga satura e-pastu jau iepriekš 11.03.2010. nosūtītajam: „*Labrīt, Nosūtu tehniskā piedāvājuma paraugu, kas*

⁵ Iepirkuma vērtēšanas kritērijs – saimnieciski izdevīgākais piedāvājums

⁶ RCI Gulbene Finanšu piedāvājumā piedāvātā līgumcena bija 93 482,26 LVL jeb 133 013,27 EUR (bez PVN), taču 29.03.2010. Sveķu skolas Iepirkumu komisija, veicot pretendentu piedāvājumu atbilstības vērtēšanu, RCI Gulbene piedāvājumā konstatēja aritmētisko kļūdu.

⁷ Lietas 2.sējuma 132.-133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

⁸ Lietas 2.sējuma 132.-133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

⁹ Lietas 1.sējuma 149.lp. / 11.03.2010. RCI Gulbene e-pasta vēstule Rubate

¹⁰ Lietas 1.sējuma 148.lp. / 11.03.2010. A.A. pārsūtīta e-pasta vēstule RCI Gulbene un 9.sējuma 57.lp. / [Iesniedzējs] vēstule A.A.; [Iesniedzējs] uzņēmuma veidlapu skatīt Lietas 1.sējuma 181.lp. un 9.sējuma 55.lp.

jāpārveido [Iesniedzējam]"¹¹. Pielikumā tika pievienoti šādi dokumenti, kuros bija jānovērš sakritības un līdzības:

- 1. Būvdarbu stadijas organizēšana.doc;
- 2. Apliecinājums materiālu kvalitātei.doc;
- 5. Reaģēšanas laiks un iespējamā defekta novēršanas laiks.doc;
- 6. Kvalitātes vadības sistēmas apraksts.doc;
- 7. Vides aizsardzības pasākumu apraksts.doc.

KP ieskatā, šī e-pasta sarakste ar ietvertajām norādēm (piemēram, „*jāpārveido, lai nav tāpatās*”) norāda uz RCI Gulbene norādēm [Iesniedzējs] novērst sakritības un līdzības Sveķu iepirkuma piedāvājumos. Šis KP secinājums pilnībā saskan ar [Iesniedzējs] sniegtajiem paskaidrojumiem, kuros [Iesniedzējs] norādīja, ka atsūtītie dokumenti bija jāpieskaņo [Iesniedzējs] un jāizmaina tā, lai pasūtītājam radītu iespaidu par divu neatkarīgu pretendentu piedāvājumiem.

Papildus jāatzīmē jau iepriekš minētais, ka pēcāk A.A. šos dokumentu paraugus pārsūtīja [Iesniedzējs], savukārt pretī saņēma tukšu [Iesniedzējs] uzņēmuma veidlapu, kas, kā atzīst [Iesniedzējs], iespējams, paredzēta kaut kādu [Iesniedzējs] piedāvājuma daļu sagatavošanai Sveķu iepirkumam. RCI Gulbene un [Iesniedzējs] piedāvājumos ir daudz dažādu dokumentu, kas abiem pretendentiem ir pietiekami līdzīgi, lai teiktu, ka tos gatavojuši viena persona. Turklāt šie dokumenti ir drukāti uz uzņēmumu veidlapām.

12.03.2010. Rubate valdes loceklis A.A. no e-pasta adreses [lietotārvārds]@rubate.lv uz e-pasta adresi [e-pasta adrese] atsūtīja elektronisko dokumentu paraugus:

- RCI Gulbene Būvdarbu stadijas organizēšanas apraksts no RCI Gulbene Tehniskā piedāvājuma Sveķu iepirkumam,
- RCI Gulbene „Apliecinājumi materiālu (iekārtu) kvalitātei un atbilstības standartiem” no RCI Gulbene Tehniskā piedāvājuma Sveķu iepirkumam,
- RCI Gulbene „Reaģēšanas laiks un iespējamā defekta novēršanas laiks (stundās)” no RCI Gulbene Tehniskā piedāvājuma Sveķu iepirkumam.¹²

Šie paraugi bija paredzēti, lai [Iesniedzējs] uz to pamata sagatavotu savu piedāvājuma variantu. Lai dokumentu sagatavošana notiktu ātrāk, RCI Gulbene sagatavoja un iedeva gatavus dokumentus, kurus [Iesniedzējs] nedaudz papildināja un pārtaisīja. Dokumenti tika pārtaisīti, lai nebūtu tādi paši kā RCI Gulbene.¹³

Neatbilst patiesībai RCI Gulbene apgalvojums, ka [Iesniedzējs] nebija informēta par RCI Gulbene piedāvājuma nosacījumiem. 12.03.2010. e-pasta sarakste starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pierāda, ka [Iesniedzējs] zināja vismaz par vairākiem būtiskiem RCI Gulbene piedāvājuma elementiem, proti, A.A. nosūtītais RCI Gulbene „*Reaģēšanas laiks un iespējamā defekta novēršanas laiks (stundās)*” no RCI Gulbene Tehniskā piedāvājuma Sveķu iepirkumam pilnībā atbilst tam „*Reaģēšanas laiks un iespējamā defekta novēršanas laiks (stundās)*” dokumentam, kuru RCI Gulbene iekļāva Sveķu iepirkumam iesniegtajā piedāvājumā.

Šai nodotajai informācijai ir ļoti būtiska nozīme, jo saskaņā ar Sveķu iepirkuma nolikuma 5.5.2.punktu Reaģēšanas laiks dienās uz iespējamā defekta novēršanu tika uzskatīts par vienu no saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma vērtēšanas kritērijiem.

RCI Gulbene atzīst, ka no RCI Gulbene īpašnieka A.A. e-pasta adreses [lietotārvārds]@rubate.lv [Iesniedzējs] nosūtītos dokumentu paraugus RCI Gulbene izmantoja arī sava piedāvājuma gatavošanai, par ko [Iesniedzējs], it kā, nav zinājis. Taču KP atzīmē, ka visi atsūtītie dokumentu paraugi bija sagatavoti kā pretendenta RCI Gulbene dokumenti, kuri pilnībā atbilst RCI Gulbene Sveķu iepirkumā iesniegtajiem. Tādējādi jau dokumentu paraugu nosūtīšanas brīdī RCI Gulbene skaidri apzinājās, ka sniedz atbalstu konkurentam un vienlaikus aizliedz vienotā dalībniekam. Savukārt, [Iesniedzējs] saprata, ka atsūtītie

¹¹ Lietas 1.sējuma 163.lp. / 12.03.2010. RCI Gulbene e-pasta vēstule A.A.

¹² Lietas 9.sējuma 58.-68.lp. / 12.03.2010. A.A. e-pasta vēstule [Iesniedzējs]

¹³ Lietas 2.sējuma 133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

dokumenti ir paredzēti iesniegšanai, bet izdarot tajos nebūtiskas izmaiņas, t.i., ierakstot [Iesniedzējs] nosaukumu un mainot noformējumu.

Pirms A.A. piedāvājuma saņemšanas, [Iesniedzējs] neplānoja piedalīties Sveķu iepirkumā, jo objekts atrodas tuvāk Latgales reģionam, kur ir sīvāka cenu konkurence, turklāt Sveķu iepirkums tika izsludināts *krīzes laikā* ar milzīgu konkurenci.¹⁴

Būvdarbu izmaksu aprēķinus [Iesniedzējs] piedāvājumam sagatavoja RCI Gulbene tāmētāji un arī [Iesniedzējs] piedāvāto līgumcenu noteica RCI Gulbene. Visas [Iesniedzējs] piedāvājumam pievienojamās tāmes [Iesniedzējs] saņēma jau gatavas papīra formā. [Iesniedzējs] uzdevums bija tikai sagatavot atlases dokumentus/kvalifikācijas dokumentus, pievienot atnestās tāmes, sašūt piedāvājumu un parakstīt tāmes un piedāvājumu. [Iesniedzējs] piedāvājuma tāmes tika iedotas gatavas, U.B. tās tikai parakstīja. Pat ja [Iesniedzējs] būtu gribējusi, tā nevarētu tāmes un [Iesniedzējs] piedāvāto līgumcenu izmainīt, jo tāmes bija saņēmusi tikai papīra formā.¹⁵

Jau pirms konkursa pastāvēja [Iesniedzējs] un RCI Gulbene vienošanās, ka [Iesniedzējs] piedalīsies ar zemāku cenu (tādu kādu bija aprēķinājusi RCI Gulbene), bet RCI Gulbene piedalīsies ar augstāku cenu. [Iesniedzējs] uzvaras gadījumā [Iesniedzējs] nekādus darbus neveiks, bet 100% darbu izpildi nodos RCI Gulbene. [Iesniedzējs] par šo vienošanos Sveķu iepirkumā saņēma atlīdzību 2 479,33 LVL jeb 3 527,77 EUR (bez PVN) apmērā, kas sastādīja apmēram 3% no līgumcenas.¹⁶

RCI Gulbene apgalvo, ka Sveķu iepirkumā starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pastāvēja ģenerāluzņēmuma un apakšuzņēmuma attiecības. RCI Gulbene sniegusi [Iesniedzējs] informāciju, kas [Iesniedzējs], it kā, ir bijusi nepieciešama, lai piedalītos konkursos kā ģenerāluzņēmumam, kas piesaista apakšuzņēmumu RCI Gulbene, kā arī RCI Gulbene kā apakšuzņēmums konsultējis un sniedzis atbalstu [Iesniedzējs] atsevišķu dokumentu noformēšanā un sagatavošanā.

KP pilnībā noraida šo apgalvojumu, jo Lietā esošie pierādījumi ([Iesniedzējs] piedāvājums Sveķu iepirkumam, Sveķu skolas Iepirkuma komisijas sēžu protokoli un ziņojums un [Iesniedzējs] valdes locekļa U.B. liecības) norāda uz to, ka ģenerāluzņēmuma un apakšuzņēmuma attiecības starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] Sveķu iepirkuma laikā nepastāvēja. Šie pierādījumi savā starpā saskan un nav pamata apšaubīt [Iesniedzējs] paskaidrojumus par notikumu gaitu un tiem piemīt augsta ticamības pakāpe, jo īpaši, ņemot vērā, ka [Iesniedzējs] valdes loceklis U.B. pats personīgi ir apspriedis [Iesniedzējs] dalības iepirkumos nosacījumus ar RCI Gulbene pārstāvjiem un šādu paskaidrojumu sniegšana bija pret [Iesniedzējs] pašas interesēm¹⁷. Turklāt RCI Gulbene un [Iesniedzējs] attiecības nebija juridiski noformētas kā ģenerāluzņēmuma un apakšuzņēmuma attiecības. Starp konkurentiem RCI Gulbene un [Iesniedzējs] nepastāvēt legālam attiecību ietvaram, par kuru eksistenci būtu iesniegti ticami pierādījumi, kas nebūtu pretrunā Lietā iegūtajiem pierādījumiem, atzīstams, ka starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pastāvēja aizliegta vienošanās par dalības nosacījumiem Sveķu iepirkumā.

Konkursa uzvarētājs tika noteikts pēc vērtēšanas kritēriju kopuma, izvēloties saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu. Saimnieciski izdevīgākais piedāvājums tika noteikts pēc šādiem kritērijiem: piedāvātā līgumcena, darbu apmaksas nosacījumi, objekta apskate un reaģēšanas laiks dienās uz iespējamā defekta novēršanu. RCI Gulbene norādīja [Iesniedzējs] kā pēc šiem kritērijiem jāveido [Iesniedzējs] piedāvājums tā, lai [Iesniedzējs] piedāvājums būtu labāks par RCI Gulbene piedāvājumu. [Iesniedzējs] zināja, ka RCI Gulbene piedāvājums pēc vērtēšanas kritērijiem būs sliktāks nekā [Iesniedzējs] piedāvājums, kaut gan abu uzņēmumu galvenos piedāvājuma elementus (kurus vērtēja pasūtītājs, nosakot uzvarētāju) izstrādāja RCI Gulbene.

¹⁴ Lietas 2.sējuma 133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

¹⁵ Lietas 2.sējuma 133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

¹⁶ Lietas 2.sējuma 133.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

¹⁷ ES Vispārējās tiesas 08.07.2004. spriedumi apvienotās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering Corp. and others v. Commission*, 205.-210.punkts

Tā kā RCI Gulbene sagatavoja visas [Iesniedzējs] tāmes, tad, protams, RCI Gulbene zināja ne tikai [Iesniedzējs] piedāvājuma tāmēs iekļautos būvdarbu izmaksu aprēķinus, bet arī [Iesniedzējs] piedāvāto gala līgumcenu. Ne RCI Gulbene, ne [Iesniedzējs] nebija domas kaut ko mainīt un abiem uzņēmumiem bija pārliecība, ka piedāvājumi tiks iesniegti, kā bija norunāts. Piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 18.03.2010. [Iesniedzējs] piedāvājumu Sveķu iepirkumam pasūtītājam nogādāja U.B. personīgi.

29.03.2010. tika pieņemts pasūtītāja lēmums līgumu slēgt ar [Iesniedzējs]. Tomēr visas sarunas par Uzņēmuma līguma Nr.14/04/10U noteikumiem ar pasūtītāju Sveķu skolu risināja RCI Gulbene. 12.04.2010. RCI Gulbene valdes loceklis S.B. Sveķu skolas direktoram A.L. nosūtīja Uzņēmuma līguma projektu. 13.04.2010. S.B. skolas direktoram nosūtīja precizēto līgumu. 13.04.2010. notika Uzņēmuma līguma projekta iekšējā apspriešana uzņēmumā RCI Gulbene. 13.04.2010. notika arī Apakšuzņēmuma līguma projekta iekšējā apspriešana uzņēmumā RCI Gulbene.¹⁸

14.04.2010. Sveķu skola un [Iesniedzējs] noslēdza Uzņēmuma līgumu Nr.14/04/10U par Sveķu iepirkumā paredzēto būvdarbu veikšanu.

14.04.2010. [Iesniedzējs] un RCI Gulbene noslēdza Apakšuzņēmuma līgumu Nr.09/10U par Sveķu iepirkumā paredzēto būvdarbu veikšanu, apakšuzņēmumam RCI Gulbene nododot visu darbu izpildi.

No U.B. sniegtajām liecībām izriet, ka būvdarbu izpildes gaitā, U.B. pats vairākas reizes apmeklēja objektu, lai pārliecinātos, ka darbi notiek, kā paredzēts, jo jutās atbildīgs par darba pieklājīgu izpildi. Taču šāda [Iesniedzējs] kontrole patiesībā nemaz nebija nepieciešama, jo visus būvdarbus RCI Gulbene spēja pati paveikt ar saviem spēkiem un resursiem. Turklāt ģenerāluzņēmēja un apakšuzņēmēja attiecības tika veidotas tikai kā piesegs konkurences imitācijai.

3.2. Mūrnieku iepirkums

02.03.2011. tika izsludināts Mūrnieku iepirkums ar piedāvājumu iesniegšanas termiņu 16.03.2011. Piedāvājumus iesniedza trīs pretendenti, t.sk. RCI Gulbene un [Iesniedzējs] (sk. tabulu Nr.2). 16.03.2011. tika pieņemts lēmums līgumu slēgt ar RCI Gulbene par piedāvāto līgumcenu 44 471,77 LVL jeb 63 277,63 EUR (bez PVN).

Pasūtītājs šajā iepirkumā bija Gulbenes novada ZS „Mūrnieki”, piedāvājumu iesniegšanas un paredzamā līguma izpildes vieta: „Lapenieki 1”, Dzelzavas pag., Madonas nov.

Tabula Nr.2

Mūrnieku iepirkuma pretendentu piedāvājumu salīdzinājums¹⁹

Pretdententa nosaukums	Piedāvātā līgumcena LVL (bez PVN)	Piedāvātā līgumcena EUR (bez PVN)	Garantijas termiņš izpildītajiem būvdarbiem
SIA „RCI Gulbene”	44 471,77	63 277,63	24 mēneši
[Iesniedzējs]	48 527,55	69 048,48	24 mēneši

Pirms piedāvājumu iesniegšanas Mūrnieku iepirkumam līdzīgi kā Sveķu iepirkumā U.B. saņēma A.A. vai RCI Gulbene valdes locekļa S.B. telefona zvanu, kurā [Iesniedzējs] tika piedāvāts piedalīties Mūrnieku iepirkumā un iesniegt piedāvājumu, kas faktiski bija saskaņots

¹⁸ Lietas l.sējuma 166.-172.lp. / RCI Gulbene e-pasta sarakste ar Sveķu skolu, 173.-179.lp. / RCI Gulbene iekšējā e-pasta sarakste

¹⁹ Iepirkuma vērtēšanas kritērijs – saimnieciski izdevīgākais piedāvājums

ar RCI Gulbene. U.B. piedāvājumu pieņēma. [Iesniedzējs] loma šajā iepirkumā bija tikai piedalīties, radot iespaidu par cita konkurējoša piedāvājuma esamību.²⁰

Pirms piedāvājuma iesniegšanas Mūrnieku iepirkumam [Iesniedzējs] neplānoja piedalīties šajā iepirkumā, jo uzņēmuma iepriekšējā pieredze ar LAD projektiem nebija veiksmīga.

17.03.2011. [Iesniedzējs] no RCI Gulbene saņēma e-pasta vēstuli ar norādēm visos dokumentos kā dokumentu sastādīšanas datumu norādīt 16.datumu, nelikt bilances, atsauksmes, bet tikai galvenā būvdarbu vadītāja sertifikātu. Paraugam tika pievienots objektu saraksts. Bija teikts, ka piedāvājumam jābūt gatavam 18.03.2011. E-pasta pielikumā bija pievienoti vairāki dokumenti:

- Iepirkuma pieteikuma forma,
- Iepirkuma nolikums,
- Būvdarbu saraksts, kas apliecina pretendenta pieredzi līdzīgu būvdarbu veikšanā (objekti virs 50 000Ls 2004-2010.doc).²¹

[Iesniedzējs] šos dokumentus izmantoja sava piedāvājuma sagatavošanā. Iepirkuma nolikumā varēja izlasīt visas prasības pretendentiem, savukārt pārējie dokumenti [Iesniedzējs] tika iedoti jau gatavi vai arī [Iesniedzējs] tos sagatavoja, izmantojot un pārtaisot RCI Gulbene atsūtītos. Savukārt tādi dokumenti kā Objektu saraksts [Iesniedzējs] bija jau sagatavoti, jo regulāri nepieciešami iepirkumos un tie tiek papildināti periodiski.

18.03.2011. RCI Gulbene biroja vadītāja-uzskaitvede E.L. nosūtīja [Iesniedzējs] e-pasta vēstuli, kurā bija teikts, ka atkārtoti tiek nosūtīti: Mūrnieku iepirkuma nolikums, Iepirkuma pieteikuma forma un Būvdarbu saraksts.²²

Arī Mūrnieku iepirkumam visas būvdarbu izmaksas rēķināja, tāmes sagatavoja un [Iesniedzējs] piedāvāto līgumcenu noteica RCI Gulbene. [Iesniedzējs] nekādas tāmes vai cenas neanalizēja. Arī [Iesniedzējs] piedāvāto līguma izpildes termiņu noteica RCI Gulbene. Tādējādi, saskaņojot piedāvājumus, [Iesniedzējs] piedāvājums tika izveidots pasūtītājam neizdevīgāks (dārgāks) par RCI Gulbene piedāvājumu.²³

No Lietas materiāliem izriet, ka [Iesniedzējs] Mūrnieku iepirkumam gatavoja tikai daļu no [Iesniedzējs] piedāvājuma dokumentiem, bet lielāko daļu (t.sk. tāmes) saņēma jau gatavu no RCI Gulbene. RCI Gulbene sagatavotie dokumenti [Iesniedzējs] tika nogādāti uz [Pilsēta], kur notika [Iesniedzējs] piedāvājuma galīgā noformēšana un dokumentu parakstīšana. Uzreiz pēc parakstīšanas [Iesniedzējs] gatavais piedāvājums tika atdots atpakaļ RCI Gulbene pārstāvim, kas to nogādāja pasūtītājam. Tādējādi [Iesniedzējs] piedāvājuma nogādāšanu pasūtītājam nodrošināja RCI Gulbene, taču noteikti to nedarīja pats [Iesniedzējs].

Pēc piedāvājuma iesniegšanas [Iesniedzējs] neinteresējās par rezultātu, jo jau iepriekš bija zināms, ka [Iesniedzējs] Mūrnieku iepirkumā neuzvarēs. Nekāda atlīdzība par dalību Mūrnieku iepirkumā [Iesniedzējs] nebija paredzēta.

RCI Gulbene varēja būt droša, ka [Iesniedzējs] neiesniegs pasūtītājam izdevīgāku piedāvājumu nekā pati RCI Gulbene, jo, pirmkārt, abi uzņēmumi bija vienojušies, otrkārt, tāmes [Iesniedzējs] tika iedotas jau gatavas papīra formā un [Iesniedzējs] nebija iespējams tās labot. Tā kā Mūrnieku iepirkumā [Iesniedzējs] bija tikai *statists*, uzņēmumam nebija nekādas domas uzvarēt un tas neplānoja veikt kādas darbības, lai uzvarētu.²⁴

18.03.2011. Pasūtītājs ZS „Mūrnieki” sagatavoja visu pretendentu piedāvājumu apliecinātas kopijas un tās nosūtīja LAD, kas tās saņēma 21.03.2011.

Attiecībā uz 17.03.2011. e-pasta saraksti starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] RCI Gulbene norādīja, ka informācija, kas atspoguļota šajā e-pasta sarakstē, nevar tikt uzskatīta par komercnoslēpumu un tās izpaušana neatklāj konkrētus dalības iepirkumā nosacījumus, kas varētu kropļot konkurenci. RCI Gulbene ieskatā šī e-pasta sarakste

²⁰ Lietas 2.sējuma 134.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

²¹ Lietas 1.sējuma 226.-233.lp. / 17.03.2011. RCI Gulbene e-pasta vēstule [Iesniedzējs]

²² Lietas 1.sējuma 235.lp. / 18.03.2010. RCI Gulbene e-pasta vēstule [Iesniedzējs]

²³ Lietas 2.sējuma 135.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

²⁴ Lietas 2.sējuma 135.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

nepierāda ne patstāvīgi, ne kopā ar citiem pierādījumiem Lietā, ka starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pastāvēja aizliegta vienošanās. RCI Gulbene uzskata, ka šī sarakste arī neapstiprina [Iesniedzējs] sarunu protokolā un pieteikumā par naudas soda samazinājumu sniegto paskaidrojumu patiesumu.

KP noraida šo RCI Gulbene iebildumu, jo [Iesniedzējs] sarunu protokolā un pieteikumā sniegtie paskaidrojumi par šādu dokumentu nosūtīšanas faktu pilnībā saskan ar pierādījumiem Lietā.

Tālāk RCI Gulbene norāda, ka KP savus secinājumus par aizliegtu vienošanos pamato ar 17.03.2011. elektronisko saraksti, kaut gan piedāvājumu iesniegšanas termiņš bija 16.03.2011. RCI Gulbene uzskata, ka sarakste ir notikusi jau pēc piedāvājumu iesniegšanas un Lietā iegūtie fakti nepierāda, ka 17.03.2011. elektroniskā sarakste attiecas uz Mūrnieku iepirkumu.

KP noraida arī šo iebildumu, jo e-pasta nosūtītajos dokumentos skaidri parādās Mūrnieku iepirkumu identificējoši dati (iepirkuma nosaukums, identifikācijas nr., pasūtītāja nosaukums u.c.). Tātad tie nevar attiekties ne uz vienu citu iepirkumu kā tikai Mūrnieku iepirkumu. Gan šī e-pasta sarakste, gan [Iesniedzējs] liecības pierāda to, ka šī sarakste notika pirms piedāvājumu iesniegšanas, neatkarīgi no tā, kurā datumā tika izsludināti iepirkuma konkursa rezultāti. Turklāt e-pastos ietvertās norādes par vakardienas datumu kā sastādīšanas brīdi un piedāvājuma sagatavošanas dienu 18.03.2011., rada šaubas par pasūtītāja noteiktā piedāvājumu iesniegšanas termiņa īsteno datumu, ņemot vērā, ka pasūtītājs piedāvājumu kopijas izsūtīja LAD ne agrāk kā 18.03.2011. (LAD nosūtīto pretendenta piedāvājumu kopiju apliecināšanas datums)²⁵.

3.3. Zosēnu iepirkums

11.09.2012. tika izsludināts Zosēnu iepirkums ar piedāvājumu iesniegšanas termiņu 02.10.2012. Piedāvājumi tika saņemti no diviem pretendentiem – RCI Gulbene un [Iesniedzējs] (sk. tabulu Nr.3). 05.10.2012. tika pieņemts lēmums līgumu slēgt ar RCI Gulbene par piedāvāto līgumcenu 347 524,67 LVL jeb 494 483,05 EUR (bez PVN).

Pasūtītājs šajā iepirkumā bija Gulbenes novada ZS „Lejas Zosēni”, piedāvājumu iesniegšanas un paredzamā līguma izpildes vieta: „Alsupes”, Tirzas pag., Gulbenes nov.

Tabula Nr.3

Zosēnu iepirkuma pretendenta piedāvājumu salīdzinājums²⁶

Pretendenta nosaukums	Piedāvātā līgumcena LVL (bez PVN)	Piedāvātā līgumcena EUR (bez PVN)
SIA „RCI Gulbene”	347 524,67	494 483,05
[Iesniedzējs]	352 741,24	501 905,56

Laika posmā no 11.09.2012. līdz 17.09.2012. U.B. no A.A. vai S.B. saņēma telefona zvanu uz savu mobilo tālruni. Sarunā U.B. tika informēts, ka RCI Gulbene plāno piedalīties Zosēnu iepirkumā, bet konkurences imitēšanai nepieciešama [Iesniedzējs] līdzdalība iepirkumā. U.B. tika paskaidrots, ka [Iesniedzējs] iesniegs piedāvājumu ar pasūtītājam mazāk izdevīgiem nosacījumiem (visupirms ar augstāku cenu) nekā RCI Gulbene, tāpēc uzvarēs RCI Gulbene. Ņemot vērā, ka [Iesniedzējs] nekādu finansiālu labumu no šādas dalības

²⁵ Lietas 9.sējuma 83.lp. / 24.09.2014. IUB vēstule

²⁶ Iepirkuma vērtēšanas kritērijs – zemākā cena

negūtu, RCI Gulbene piekrita [Iesniedzējs] vietā sagatavot daļu [Iesniedzējs] piedāvājuma dokumentu, t.sk. veikt nepieciešamos būvdarbu izmaksu aprēķinus un sagatavot tāmes.²⁷

Tālāk 17.09.2012. RCI Gulbene nosūtīja [Iesniedzējs] e-pastu ar norādījumu – pieprasīt Zosēnu iepirkuma dokumentus. [Iesniedzējs] tā arī izdarīja un pasūtītajam pieprasīja Zosēnu iepirkuma dokumentus.

[Iesniedzējs] piedāvāja 352 741,24 LVL jeb 501 905,56 EUR (bez PVN), jo tāda bija ar RCI Gulbene sarunātā piedāvājuma līgumcena. To pierāda U.B. sniegtās liecības²⁸, [Iesniedzējs] sniegtie paskaidrojumi un iesniegtie pierādījumi – e-pasta sarakste²⁹.

08.10.2012. RCI Gulbene nosūtīja [Iesniedzējs] e-pasta vēstuli, norādot, kādi dokumenti [Iesniedzējs] jāpieliek savam piedāvājumam:

1. Komersanta, būvkomersanta reģistrācijas apliecības,
 2. Būvdarbu vadītāja sertifikāts,
 3. Objektu saraksts ar dažādām atsauksmju kopijām,
 4. Izziņa par finanšu apgrozījumu ar cipariem,
 5. Tehnikas saraksts,
 6. Satura rādītājs
- + nogādātie dokumenti.³⁰

Vēstules pielikumā bija pievienoti jau vairāki iesniedzamie dokumenti:

- [Iesniedzējs] pieteikums dalībai Zosēnu iepirkumā (bija norādīta [Iesniedzējs] piedāvātā līgumcena 352 741,24 LVL jeb 501 905,56 EUR (bez PVN)),

- Satura rādītājs,
- [Iesniedzējs] apliecinājums par izpildīto darbu garantijas termiņu,
- [Iesniedzējs] uzziņa par vidējo finanšu apgrozījumu būvniecībā,
- [Iesniedzējs] pieteikums dalībai iepirkumā.³¹

Pārbaudot atsūtītos dokumentus, konstatējams, ka šos dokumentus [Iesniedzējs] vietā ir sagatavojusi RCI Gulbene. RCI Gulbene sagatavoja arī [Iesniedzējs] pieteikumu dalībai Zosēnu iepirkumā, kur ir konstatējama RCI Gulbene noteiktā [Iesniedzējs] piedāvājuma līgumcena. [Iesniedzējs] pašai bija jāaprēķina tikai finanšu apgrozījums par iepriekšējiem 3 gadiem, ko RCI Gulbene nezināja, taču pašu izziņas veidlapu sagatavoja RCI Gulbene. [Iesniedzējs] maz uzmanības pievērša iesniedzamajiem dokumentiem, jo RCI Gulbene pateica kādi dokumenti jāpagatavo un daļu atsūtīja jau sagatavotus iesniegšanai.

Arī [Iesniedzējs] piedāvājumā Zosēnu iepirkumam tāpat kā Mūrnieku un Sveķu iepirkumam visas būvdarbu izmaksas rēķināja, piedāvājuma tāmes gatavoja, piedāvāto līgumcenu un citus piedāvājuma galvenos elementus (kurus vērtēja pasūtītājs, nosakot uzvarētāju) noteica RCI Gulbene. RCI Gulbene nodeva [Iesniedzējs] jau gatavas tāmes, kuras [Iesniedzējs] bija tikai jāparaksta un jāpievieno [Iesniedzējs] piedāvājumam.

Šādu secinājumu KP izdarīja balstoties uz U.B. sniegtajām liecībām³², [Iesniedzējs] sniegtajiem paskaidrojumiem un iesniegtajiem pierādījumiem – e-pasta saraksti³³, notikumu attīstības Sveķu iepirkumā, RCI Gulbene un [Iesniedzējs] piedāvājumu Sveķu iepirkumā analīzes. RCI Gulbene nekādus paskaidrojumus attiecībā uz RCI Gulbene un [Iesniedzējs] piedāvājuma tapšanas apstākļiem nesniedza.

[Iesniedzējs] gala piedāvājumu Zosēnu iepirkumam uzņēmums atdeva RCI Gulbene pārstāvim, kas to nogādāja pasūtītājam.

10.10.2012. Pasūtītājs ZS „Lejas Zosēni” sagatavoja Iepirkuma dokumentus un abu pretendentu piedāvājumu apliecinātas kopijas un šos dokumentus nosūtīja LAD, kas tos saņēma 17.10.2012.³⁴

²⁷ Lietas 2.sējuma 135.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

²⁸ Lietas 2.sējuma 135.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

²⁹ Lietas 2.sējuma 54.-61.lp. / 24.04.2013. Sarunu protokols

³⁰ Lietas 2.sējuma 54.-61.lp. / 24.04.2013. Sarunu protokols

³¹ Lietas 2.sējuma 54.-61.lp. / 24.04.2013. Sarunu protokols

³² Lietas 2.sējuma 135.lp. / 30.01.2014. Sarunu protokols ar [Iesniedzējs] valdes locekli U.B.

³³ Lietas 2.sējuma 54.-61.lp. / 24.04.2013. Sarunu protokols

³⁴ Lietas 9.sējuma 84.lp. / 24.09.2014. IUB vēstule

Attiecībā uz 08.10.2012. e-pasta saraksti starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] RCI Gulbene norādīja, ka minētā elektroniskā sarakste notika 08.10.2012., bet Zosēnu iepirkuma piedāvājumu iesniegšanas datums bija 02.10.2012., bet lēmums tika pieņemts 05.10.2012. RCI Gulbene uzskata, ka minētā sarakste notika jau pēc piedāvājumu iesniegšanas un lēmuma pieņemšanas. RCI Gulbene vērtējumā, informācija, kas atspoguļota šajā e-pasta sarakstē, nevar tikt uzskatīta par komercnoslēpumu un tās izpaušana neatklāj konkrētus dalības iepirkumā nosacījumus, kas varētu kropļot konkurenci. RCI Gulbene ieskatā šī e-pasta sarakste nepierāda ne patstāvīgi, ne kopā ar citiem pierādījumiem Lietuvā, ka starp RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pastāvētu aizliegta vienošanās. RCI Gulbene uzskata, ka šī sarakste neapstiprina [Iesniedzējs] sarunu protokolā un pieteikumā par naudas soda samazinājumu sniegto paskaidrojumu patiesumu.

KP noraida šo RCI Gulbene iebildumu, jo Lietuvā esošie dokumentālie pierādījumi liecina, ka 17.09.2012. jeb trīs nedēļas pirms piedāvājumu iesniegšanas RCI Gulbene nosūtīja [Iesniedzējs] e-pastu ar norādījumu – pieprasīt Zosēnu iepirkuma dokumentus. [Iesniedzējs] tā arī izdarīja un pasūtītājam pieprasīja Zosēnu iepirkuma dokumentus. Papildus RCI Gulbene nosūtīja [Iesniedzējs] pieteikuma dalībai Zosēnu iepirkumā veidlapas formu, kurā ietverta [Iesniedzējs] faktiskā piedāvājuma summa iepirkumā.

Pamatojoties uz minēto e-pasta saraksti, kur redzams, ka trīs nedēļas pirms piedāvājumu iesniegšanas no RCI Gulbene tika saņemti pirmie norādījumi, kā arī pamatojoties uz [Iesniedzējs] liecībām, KP secina, ka minētā sarakste un piedāvājumu saskaņošana tomēr notika pirms piedāvājumu iesniegšanas. Citādi nav arī loģiski, kāpēc būtu nepieciešams saskaņot piedāvājuma cenas un gatavot dokumentus jau notikušam konkursam. Turklāt pasūtītāja rīcība, nosūtot piedāvājumu kopijas LAD ne agrāk kā 10.10.2012. (LAD nosūtīto pretendentu piedāvājumu kopiju apliecināšanas datums)³⁵ jeb divas dienas pēc RCI Gulbene un [Iesniedzējs] sarakstes, bet piecas dienas pēc oficiālā lēmuma par iepirkuma rezultātu, neizslēdz iespēju, ka pasūtītājs ir pieļāvis iespēju iesniegt piedāvājumus pēc oficiālā termiņa.

3.4. [Iesniedzēja] liecību ticamība

KP pilnībā noraida RCI Gulbene pārmetumu par to, ka [Iesniedzējs] sniegto paskaidrojumu ticamība nav pārbaudīta. [Iesniedzējs] sniegto paskaidrojumu ticamība ir pārbaudīta un nerada šaubas par to patiesumu.

[Iesniedzējs] nevar būt ieinteresēta sniegt nepatiesu informāciju, jo ar savu Pieteikumu būtībā atzinās, ka bijusi aizliegtas vienošanās dalībniece, riskējot ar tiesiskām sekām. Nevainīgam uzņēmumam nav nekāda pamata atzīties tajā, ko tas nav izdarījis. Arī [Iesniedzējs] maldība šeit ir izslēgta, jo papildus detalizētos paskaidrojumos tika precizētas jebkuras neskaidrības un novērstas šaubas par [Iesniedzējs] liecību patiesumu. KP arī atzīmē, ka līdz pat lēmuma pieņemšanas brīdim [Iesniedzējs] nesaņēma nekādas garantijas par to, ka tiks atbrīvota no soda. Iepriekš KP saskaņā ar Noteikumu Nr.796 35.punktu bija apstiprinājusi tikai [Iesniedzējs] pieteikuma pieņemšanu.

Šādos apstākļos KP augstāk novērtē tās liecības, kuras sniegtas pirmās, kā arī tās liecības, kuras sniegtas pēc paša komersanta iniciatīvas, turklāt saturot atzīšanos (liecības pret sevi). Papildus KP norāda, ka [Iesniedzējs] liecību ticamība ir nostiprināta ar aizliegtas vienošanās konstatēšanu trīs savstarpēji nesaistītos iepirkumos, kuru izmeklēšanas rezultāti Lietuvā viens otru savstarpēji papildina.

³⁵ Lietas 9.sējuma 84.lp. / 24.09.2014. IUB vēstule

4. TIESISKAIS NOVĒRTĒJUMS

4.1. Piemērojamās normas

KL 11.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka: „*Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā nesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par:*

5) *pedalīšanas vai nepedalīšanas konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šī piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci.*”

Saskaņā ar MK 29.09.2008. noteikumu Nr.798 „*Noteikumi par atsevišķu horizontālo sadarbības vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam*” (turpmāk – Noteikumi Nr.798) 2.9.apakšpunktu „*horizontālā karteļa vienošanās – vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus, un vienošanās par pedalīšanas vai nepedalīšanas konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem*”.

4.2. Aizliegtas vienošanās pārkāpuma skaidrojums

Atbilstoši KL mērķim (kas definēts KL 2.pantā), katram tirgus dalībniekam, konkurējot ar citiem, ir jākonkurē, izmantojot brīvas, vienlīdzīgas un godīgas konkurences līdzekļus. Tādējādi tirgus dalībniekam patiesas konkurences apstākļos ir jābūt ieinteresētam nodrošināt un tam jānodrošina informācijas neizpaušanu konkurentiem par savu plānoto rīcību, t.sk iepirkumā.

KL 11.panta pirmajā daļā lietotā termina „vienošanās” piemērošana netiek ierobežota tikai ar divpusēji vai daudzpusēji noslēgtu līgumu. KL ir piemērojams arī tirgus dalībnieku sadarbībai, kura tiek sasniegta ar daudz neformālākas sapratnes palīdzību un to sauc par saskaņotu darbību. Tādējādi vienošanās ir arī jebkurā citādā formā panākta un īstenota sadarbība starp konkurentiem, kuras ietvaros notiek apmaiņa ar informāciju par cenām vai to veidošanās noteikumiem, jo šāda darbība pēc sava mērķa ir vērsta uz konkurences mazināšanu starp tiem, t.i., kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu starp konkurentiem.

No Lietā iegūtajiem pierādījumiem, tostarp Lietas dalībnieku rīcības un [Iesniedzējs] paskaidrojumiem, izriet, ka abi Lietas dalībnieki bija neformāli vienojušies par dalības nosacījumiem trīs konkursos, kuros [Iesniedzējs] nebija paredzēts patstāvīgi noteikt piedāvājuma cenas. Lai gan Lietā nav konstatēts rakstveida līgums par dalības konkursā nosacījumiem, vienošanās forma nav būtiska KL 11.panta pirmās daļas piemērošanā. Arī saskaņotas darbības, kas nesasniedz tiešu vienprātību par uzvedības noteikumiem, starp tirgus dalībniekiem, kas ir vērstas uz savstarpējās konkurences deformēšanu, ir aizliegta saskaņā ar KL 11.panta pirmo daļu.

Lai tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās sekojošiem nosacījumiem:

- 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence;
- 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli un to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.

Pamatojoties uz KL 11.panta pirmo daļu, kā arī atsaucoties uz KP iepriekš pieņemtajiem lēmumiem un judikatūrā iedibinātajiem principiem³⁶, katram tirgus dalībniekam jānosaka

³⁶ LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedums lietā SKA-234/2009 *Stats, Info Serviss un Altī A pret KP*, 18. un 24.punkts, 29.04.2011. spriedums lietā SKA-100/2011 *Aizputes ceļinieks un Ceļu, tiltu būvnieks pret KP*, 12.punkts.

sava rīcība tirgū patstāvīgi. Tirgus dalībnieks, neapšaubāmi, ir tiesīgs piemēroties tirgus apstākļiem un noteikt preces cenu atbilstoši tās izmaksām, taču ir aizliegti jebkuri kontakti starp tirgus dalībniekiem, kuru mērķis vai sekas ir ietekmēt esošā vai potenciālā konkurenta rīcību tirgū vai atklāt konkurentam savu plānoto rīcību, lai piemērotos tirgus apstākļiem.³⁷

Saskaņošanas un sadarbības kritēriji, kas ir iedibināti tiesu judikatūrā attiecībā uz saskaņotas darbības jēdzienu, un kas nekādā gadījumā nenozīmē, ka ir jābūt izstrādātam konkrētam plānam, ir jāsaprot tādējādi, ka katram tirgus dalībniekam ir neatkarīgi jānosaka politika, kuru tas plāno realizēt tirgū.³⁸ Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem konkurentiem rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai, vismaz, ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru sagaida no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens sevī ietver divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai, vismaz, akceptē šādu informācijas apmaiņu.³⁹

Aizliegti ir jebkādi tieši vai netieši kontakti starp komercsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Nav pieļaujama informācijas apmaiņa starp konkurentiem ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli būtisku informāciju.⁴⁰ Saskaņojot pieteikumus konkursam, tiek atklāti komerciālās darbības plāni par dalību konkursā, cenas un cita komercnoslēpumu saturoša informācija, tādējādi ierobežojot konkurenci konkursā.

Nedz no KL viedokļa, nedz Publisko iepirkumu likuma 2.panta viedokļa, starp diviem nesaistītiem uzņēmumiem, kas piedalās izsludinātajos iepirkumu konkursos kā neatkarīgi, nesaistīti tirgus dalībnieki, savstarpēji konkurējot, nav pieļaujama komerciāli sensitīvas informācijas apmaiņa un iesaistīšanās darbībās (arī ar darbinieku starpniecību), kas var ierobežot konkurenci konkrētā iepirkumā. Normālas konkurences apstākļos katra konkurējoša uzņēmuma prioritāte ir uzvarēt konkursā, aizsargāt un nesamazināt savu konkurētspēju tirgū, darbojoties neatkarīgi un darot visu iespējamo, lai nepieļautu sensitīvas informācijas apmaiņu starp konkurentiem, t.sk. darbinieku iesaistīšanos darbībās, kas var atklāt konkurentam darbības, kuras tas ir nolēmis vai plāno veikt. Plānu atklāšana konkurentam attiecībā uz konkrētu iepirkumu var būt pieļaujama tikai gadījumā, ja iepirkumam tiek iesniegts kopīgs piedāvājums.⁴¹

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir atzinis, ka „*pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakrītību un norāžu. Tā kā nav sagaidāms, ka konkurējoši tirgus dalībnieki atstās evidentus pierādījumus par to, pamatā pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir pārbaudāma no netiešiem pierādījumiem, kuri, skatīti kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences normu pārkāpums.*”⁴² Uzņēmums ir atbildīgs par to, ka tā komercnoslēpums, piedaloties publisko iepirkumu konkursā, netiek atklāts citiem komersantiem, kas ir tā konkurenti, tādēļ uzņēmums ir atbildīgs par to, kuram darbiniekam vai citai personai, tiek uzticēts gatavot dokumentus publisko iepirkumu konkursā, uzņēmuma interesēs.

Ņemot vērā KL 2.pantā noteikto mērķi, tirgus dalībniekam ir jābūt ieinteresētam nodrošināt šādas informācijas neizpaušanu konkurentiem. Tādējādi no KL mērķa izriet ne

³⁷ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13 lietā p/11/03.01.-01./4 Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās.

³⁸ ES tiesas spriedums apvienotajās lietās C-40 līdz 48, 50, 54 līdz 56, 111, 113 un 114/73 Cooperatieve Vereniging „Suiker Unie” UA and others v Commission, 173.punkts.

³⁹ ES Vispārējās tiesas spriedums lietā T-25/95 u.c. Cimenteries CBR SA v Commission, 1849. un 1852.punkts.

⁴⁰ LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedums lietā SKA-234/2009 Stats, Info Serviss un Altī A pret KP, 20.punkts.

⁴¹ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13 lietā p/11/03.01.-01./4 Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MN Īpašumi” un SIA „Info Būve” darbībās, 10.lp.

⁴² LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 29.06.2009. spriedums lietā SKA-234/2009 Stats, Info Serviss un Altī A pret KP.

tikai pienākums tirgus dalībniekam tieši nenodot komercnoslēpumu saturošus datus konkurentiem (t.sk. ar amatpersonu vai darbinieku starpniecību), bet arī nodrošināt, lai personas, kurām tirgus dalībnieks nodevis šo informāciju, to nenodotu tālāk, jo abos gadījumos vienlīdz būtiski tiek ietekmēti brīvas, godīgas un vienlīdzīgas konkurences apstākļi tirgū⁴³.

4.3. Secinājumi

Izvērtējot lietā iegūto informāciju un uz tās pamata konstatētos faktus, secināms, ka 4.1. un 4.2.punktā minētie no normatīvajiem aktiem izrietošie un judikatūrā iedibinātie ierobežojumi no lietas dalībnieku puses nav ievēroti.

RCI Gulbene un [Iesniedzējs] sniegtie paskaidrojumi par Sveķu, Mūrnieku un Zosēnu iepirkumiem, Lietā esošā e-pasta sarakste starp RCI Gulbene, Rubate un [Iesniedzējs] darbiniekiem un amatpersonām, kā arī noteiktas līdzības RCI Gulbene un [Iesniedzējs] piedāvājumos iepriekš minētajām trim iepirkuma procedūrām liecina par to, ka šie pretendentu piedāvājumi nav gatavoti neatkarīgi viens no otra.

KP secina, ka starp diviem neatkarīgiem tirgus dalībniekiem RCI Gulbene un [Iesniedzējs] pastāvēja aizliegta vienošanās par piedalīšanos publiskajos būvdarbu iepirkumu konkursos:

- 1) Sveķu iepirkumā,
- 2) Mūrnieku iepirkumā,
- 3) Zosēnu iepirkumā.

Ar savām darbībām RCI Gulbene un [Iesniedzējs] ir pārkāpušas KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteikto vienošanās aizliegumu.

RCI Gulbene un [Iesniedzējs] mērķis bija ierobežot un deformēt konkurenci un sniegt pasūtītājam maldīgu priekšstatu par abu pretendentu neatkarīgiem piedāvājumiem iepriekš minētajās iepirkuma procedūrās. Aizliegtas vienošanās rezultātā pasūtītāja izpildi nodrošināja RCI Gulbene (Sveķu iepirkumā kā [Iesniedzējs] apakšuzņēmējs pat ~100% darbu izpildi).

[Iesniedzējs] loma aizliegtā vienošanās izpaudās tādējādi, ka tai bija jāiesniedz pasūtītāju maldinošs papildus piedāvājums ar mērķi maldināt pasūtītāju un nodrošināt RCI Gulbene iespēju tikt pie pasūtījumu izpildes. Turklāt saskaņotas rīcības rezultātā tika ietekmētas [Iesniedzējs] piedāvājumu būtiskās sastāvdaļas, uz kuru pamata veidojas konkurence starp tirgus dalībniekiem. Šāda rīcība izslēdza konkurenci starp diviem neatkarīgiem tirgus dalībniekiem.

Rezultātā pieauga kartelī iesaistīto dalībnieku tirgus vara, bet pasūtītājs nesaņēma tos ieguvumus, ko dod uzņēmumu savstarpējā sāncensība – zemākas cenas, plašāku izvēli, labāku būvdarbu izpildes kvalitāti, labāku apkalpošanas kvalitāti, labākus izpildīto būvdarbu apmaksas un garantijas nosacījumus, ātrākus būvdarbu izpildes termiņus u.c.

5. ATBILDĪBA

5.1. Naudas soda piemērošanas vispārējais pamats

Ņemot vērā konstatētos faktus un pierādījumus kopsakarā (lēmuma 3.punkts), kuru izvērtējums sniegts 4.3.punktā, secināms, ka RCI Gulbene un [Iesniedzējs] darbības atbilst KL 11.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskajam sastāvam. Pārkāpums izpaudies apstākļi, ka starp uzņēmumiem ir notikusi vienošanās par piedalīšanos vairākos publiskajos iepirkumos un šīs darbības noteikumiem, kuras rezultātā starp konkurentiem neveidojās konkurence.

⁴³ KP 24.02.2012. lēmums Nr.E02-13 lietā p/11/03.01.-01./4 Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SLA „MN Īpašumi” un SLA „Info Būve” darbībās, 11.lp.

KL 12.panta pirmā daļa nosaka: „Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībā šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu”.

Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no KL pārkāpuma izdarīšanas. Tostarp Eiropas Savienības Tiesa ir norādījusi, ka rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas (sk. *Pirmās instances tiesas 08.10.2008. spriedumu SGL Carbon AG (Vācija) pret Eiropas Kopienu Komisiju lietā Nr.T-68/04*). Ņemot vērā, ka aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp tirgus dalībniekiem (konkurentiem), kas darbojas vienā tirgus līmenī (horizontālā karteļa vienošanās), tad saskaņā ar KL 12.panta trešo daļu KP ir tiesīga uzlikt konkurentiem naudas sodu līdz 10 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 700 euro katram. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP vērtē pārkāpumus atbilstoši Noteikumiem Nr.796, kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteikto.

Noteikumu Nr.796 3.punkts nosaka, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. Saskaņā ar RCI Gulbene gada pārskatu par 2013.gadu tās neto apgrozījums bija LVL 2 928 381 (EUR 4 166 710,78). Savukārt, saskaņā ar [Iesniedzējs] gada pārskatu par 2013.gadu tās neto apgrozījums bija LVL 2 057 664 (EUR 2 927 792,10).

Ņemot vērā lietā konstatētos apstākļus, proti, starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem nepastāvēja ilgtermiņa sadarbības vienošanās un katrā no iepirkumiem sadarbība aizsākās no jauna. Līdz ar to nav pamata Lietas dalībnieku darbības vērtēt kā turpinātu rīcību, kas aizsākusies ar pirmo pārkāpumu un beidzās ar pēdējo pārkāpumu un ko raksturo viens mērķis.

KP uzskata, ka lietas dalībnieku aizliegtās darbības veido vairākus atsevišķus pārkāpumus un līdz ar to par katru pārkāpumu naudas sods nosakāms atsevišķi. Tādējādi saskaņā ar Noteikumu Nr.796 24.punktu galīgais naudas sods aprēķināms tā naudas soda ietvaros, kas noteikts par smagāko pārkāpumu.

5.2. Pārkāpuma smaguma pakāpe

Atbilstoši Noteikumu Nr.796 13.punktam, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 14.punktu, nosakot pārkāpuma **smaguma pakāpi**, ņem vērā:

- (a) pārkāpumu **veidu**;
- (b) pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**;
- (c) katra iesaistītā tirgus dalībnieka **lomu** pārkāpumā.

Noteikumu Nr.798 2.9.apakšpunkts nosaka, ka vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem uzskatāma par horizontālu karteļa vienošanos, kas saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu ir atzīstama par sevišķi smagu pārkāpumu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 16.punktu un tā apakšpunktiem, izvērtējot katra pārkāpumā iesaistītā tirgus dalībnieka lomu, ņem vērā, vai pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tirgus dalībnieks bijis pārkāpuma iniciators;
- 2) pārkāpumā tirgus dalībniekiem bijusi aktīva vai pasīva loma.

5.2.1. Sveķu iepirkums

Pārkāpuma **smaguma** pakāpes noteikšana:

(a) Pārkāpumu **veids**. Sveķu iepirkumā aizliegtās vienošanās dalībnieki izdarīja sevišķi smagu pārkāpumu, par kuru saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu naudas sods nosakāms no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

(b) Pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā Sveķu iepirkumā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence, jo pasūtītājs minētajā konkursā no RCI Gulbene un [Iesniedzējs] nav saņēmis patiesi konkurējošus, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. Jo sevišķi būtiski ir tas, ka viens no vienošanās dalībniekiem – [Iesniedzējs] – ir arī uzvarējis iepirkumā, savukārt, vienošanās iniciators RCI Gulbene ir tikusi pie iepirkuma priekšmetā noteikto būvdarbu izpildes, par to saņemot atlīdzību. Patiesas konkurences rezultātā piedāvājuma saturs, jo īpaši, cenas, apmaksas nosacījumi un reaģēšanas laiks varēja būt atšķirīgs, t.i., iepirkuma pasūtītājam izdevīgāks. Iepirkuma līguma summa bija 89 326,19 LVL jeb 127 099,71 EUR (bez PVN).

(c) Katra pārkāpumā iesaistītā dalībnieka **loma**. Lietā iegūtie pierādījumi liecina, ka RCI Gulbene ir bijusi aizliegtās vienošanās iniciatore un aktīvi darbojusies sava mērķa sasniegšanai. Šāds KP secinājums izriet no [Iesniedzējs] paskaidrojumiem, pretendentu piedāvājumu analīzes, RCI Gulbene norādēm par nevēlēšanos radīt aizdomas par atkārtotu uzvaru Sveķu skolas iepirkumā, RCI Gulbene komunikācijas ar pasūtītāju Sveķu skolu par Uzņēmuma līguma noteikumiem, RCI Gulbene dotajām norādēm [Iesniedzējs], kā arī KP konstatētā fakta par e-pasta komunikāciju vienā virzienā – no RCI Gulbene uz [Iesniedzējs].

Turpretim [Iesniedzējs] bija pasīva loma pārkāpuma izdarīšanā, uz ko norāda [Iesniedzējs] nevēlēšanās sākotnēji piedalīties iepirkumā. Lai izpildītu aizliegtās vienošanās noteikumus, [Iesniedzējs] izpildīja tikai nepieciešamo darbību minimumu, t.i., sagatavoja tikai tās piedāvājuma daļas, kuras RCI Gulbene ar tās rīcībā esošo informāciju nespēja sagatavot [Iesniedzējs] vietā, tāpat [Iesniedzējs] veica tikai piedāvājuma gala noformēšanu un iesniegšanu pasūtītājam, jo RCI Gulbene to izdarīt nespēja, neradot pasūtītājam aizdomas.

Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, procesa dalībnieku lomu pārkāpumā, naudas sods RCI Gulbene ir nosakāms 2,5% apmērā, bet [Iesniedzējs] – 2% apmērā no to 2013.gada ieņēmumiem.

5.2.2. Mūrnieku iepirkums

Pārkāpuma **smaguma** pakāpes noteikšana:

(a) Pārkāpumu **veids**. Sveķu iepirkumā aizliegtās vienošanās dalībnieki izdarīja sevišķi smagu pārkāpumu, par kuru saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu naudas sods nosakāms no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

(b) Pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā Mūrnieku iepirkumā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence, jo pasūtītājs minētajā konkursā no RCI Gulbene un [Iesniedzējs] nav saņēmis patiesi konkurējošus, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. Jo sevišķi būtiski ir tas, ka vienošanās iniciators RCI Gulbene ir arī uzvarējusi iepirkumā, iegūstot tiesības uz iepirkuma priekšmetā noteikto būvdarbu izpildi, par to saņemot atlīdzību. Patiesas konkurences rezultātā piedāvājuma saturs, galvenokārt, cenas varēja būt atšķirīgs, t.i., iepirkuma pasūtītājam izdevīgāks. Iepirkuma līguma summa bija 44 471,77 LVL jeb 63 277,63 EUR (bez PVN).

(c) Katra pārkāpumā iesaistītā dalībnieka **loma**. Lietā iegūtā informācija liecina, ka RCI Gulbene ir bijusi aizliegtās vienošanās iniciatore un aktīvi darbojusies sava mērķa sasniegšanai. Šāds KP secinājums izriet no [Iesniedzējs] paskaidrojumiem, pretendentu piedāvājumu analīzes, RCI Gulbene dotajām norādēm [Iesniedzējs], kā arī KP konstatētā fakta par e-pasta komunikāciju vienā virzienā – no RCI Gulbene uz [Iesniedzējs].

Turpretim [Iesniedzējs] bija pasīva loma pārkāpuma izdarīšanā, uz ko norāda [Iesniedzējs] nevēlēšanās sākotnēji piedalīties iepirkumā. Lai izpildītu aizliegtās vienošanās noteikumus, [Iesniedzējs] izpildīja tikai nepieciešamo darbību minimumu, t.i., sagatavoja tikai

tās piedāvājuma daļas, kuras RCI Gulbene ar tās rīcībā esošo informāciju nespēja sagatavot [Iesniedzējs] vietā, tāpat [Iesniedzējs] veica piedāvājuma gala noformēšanu. Taču šajā gadījumā [Iesniedzējs] piedāvājumu pasūtītājam nogādāja nevis pats [Iesniedzējs], bet RCI Gulbene.

Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, procesa dalībnieku lomu pārkāpumā, naudas sods RCI Gulbene ir nosakāms 2,5% apmērā, bet [Iesniedzējs] – 1,5% apmērā no to 2013.gada ieņēmumiem.

5.2.3. Zosēnu iepirkums

Pārkāpuma **smaguma** pakāpes noteikšana:

(a) Pārkāpumu **veids**. Sveķu iepirkumā aizliegtās vienošanās dalībnieki izdarīja sevišķi smagu pārkāpumu, par kuru saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.4.apakšpunktu naudas sods nosakāms no 1,5 līdz 7 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

(b) Pārkāpuma radītās vai iespējamās **sekas**. KP uzskata, ka konstatētās vienošanās rezultātā Zosēnu iepirkumā tika kavēta, ierobežota un deformēta konkurence, jo pasūtītājs minētajā konkursā no RCI Gulbene un [Iesniedzējs] nav saņēmis patiesi konkurējošus, bet gan tikai konkurenci imitējošus piedāvājumus. Jo sevišķi būtiski ir tas, ka vienošanās iniciators RCI Gulbene ir arī uzvarējusi iepirkumā, , tiekot pie iepirkuma priekšmetā noteikto būvdarbu izpildes, par to saņemot atlīdzību. Patiesas konkurences rezultātā piedāvājuma saturs, galvenokārt, cenas varēja būt atšķirīgs, t.i., iepirkuma pasūtītājam izdevīgāks. Iepirkuma līguma summa bija 347 524,67 LVL jeb 494 483,05 EUR (bez PVN).

(c) Katra pārkāpumā iesaistītā dalībnieka **loma**. Lietā iegūtā informācija liecina, ka RCI Gulbene ir bijusi aizliegtās vienošanās iniciatore un aktīvi darbojusies sava mērķa sasniegšanai. Šāds KP secinājums izriet no [Iesniedzējs] paskaidrojumiem, pretendentu piedāvājumu analīzes, RCI Gulbene dotajām norādēm [Iesniedzējs], kā arī KP konstatētā fakta par e-pasta komunikāciju vienā virzienā – no RCI Gulbene uz [Iesniedzējs].

Turpretim [Iesniedzējs] bija pasīva loma pārkāpuma izdarīšanā, uz ko norāda [Iesniedzējs] nevēlēšanās sākotnēji piedalīties iepirkumā. Lai izpildītu aizliegtās vienošanās noteikumus, [Iesniedzējs] izpildīja tikai nepieciešamo darbību minimumu, t.i., sagatavoja tikai tās piedāvājuma daļas, kuras RCI Gulbene ar tās rīcībā esošo informāciju nespēja sagatavot [Iesniedzējs] vietā, tāpat [Iesniedzējs] veica piedāvājuma gala noformēšanu. Taču šajā gadījumā [Iesniedzējs] piedāvājumu pasūtītājam nogādāja nevis pats [Iesniedzējs], bet RCI Gulbene.

Ņemot vērā minētos apsvērumus un ievērojot izvērtēto pārkāpuma smagumu, pārkāpuma sekas, procesa dalībnieku lomu pārkāpumā, naudas sods RCI Gulbene ir nosakāms 3% apmērā, bet [Iesniedzējs] – 2% apmērā no to 2013.gada ieņēmumiem.

5.3. Pārkāpuma ilgums

Atbilstoši Noteikumu Nr.796 19.1., 19.2. un 19.3.apakšpunktam, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, tad saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, ja pārkāpums ilgst vairāk par gadu, bet nepārsniedz piecus gadus, naudas soda palielinājums nosakāms līdz 0,5%, bet, ja pārkāpums ilgst vairāk par pieciem gadiem, naudas soda palielinājums nosakāms no 0,5 līdz 1%.

Nosakot pārkāpuma ilgumu, vērtējams, vai lietas dalībnieku veiktās aizliegtās darbības konkrētajā iepirkumā uzskatāmas par atsevišķu pārkāpumu, vai vienotu pārkāpumu, kuru veido turpināta rīcība. Ņemot vērā jau iepriekš lēmuma 6.1.punktā izklāstīto, secināms, ka RCI Gulbene un [Iesniedzējs] rīcībā ir konstatējami trīs atsevišķi KL 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumi.

Vērtējot pārkāpumu ilgumu, secināms, ka Sveķu, Mūrnieku un Zosēnu iepirkumos neviens no pārkāpumiem nepārsniedza gadu, jo tas ir attiecināms uz konkrēto iepirkumu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.1.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina.

5.4. Pastiprinoši/mīkstinoši apstākļi

Izvērtējusi Lietas materiālus, KP secina, ka nepastāv Noteikumu Nr.796 21.1.apakšpunktā minētie RCI Gulbene vai [Iesniedzējs] atbildību pastiprinošie apstākļi. Tāpat netika konstatēts Noteikumu Nr.796 21.2.apakšpunktā noteiktais kopējā naudas soda apmēra palielināšanas pamats.

KP attiecībā uz RCI Gulbene KP nekonstatēja Noteikumu Nr.796 23.1.apakšpunktā minētos atbildību mīkstinošos apstākļus. Lietā nav piemērojams Noteikumu Nr.796 23.2.apakšpunktā noteiktais kopējā naudas soda apmēra samazināšanas pamats.

Savukārt tā kā [Iesniedzējs] lietas ietvaros iesniedza pieteikumu par atbrīvojumu no naudas sodu, kas saturēja būtisku informāciju par aizliegtajām vienošanām, [Iesniedzējs] sadarbība ar KP šajā sadaļā netiks vērtēta, jo tiek piemērota Iecietības programma (sk. Lēmuma 5.6.sadaļu).

5.5. Galīgā naudas soda apmērs

Atbilstoši Noteikumu Nr.796 17.punktam kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu noteiktos naudas sodus. Atbilstoši Noteikumu Nr.796 24.punktam, galīgais naudas sods, ja izdarīti vairāki pārkāpumi, kas tiek izskatīti vienlaikus vienā lietā, aprēķināms tā naudas soda ietvaros, kas noteikts par smagāko pārkāpumu.

5.5.1. Sveķu iepirkums

Ņemot vērā Noteikumu Nr.796 17.punktā paredzēto, kopējais naudas sods RCI Gulbene nosakāms 2,5% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet [Iesniedzējs] – 2% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

5.5.2. Mūrnieku iepirkums

Ņemot vērā Noteikumu Nr.796 17.punktā paredzēto, kopējais naudas sods RCI Gulbene nosakāms 2,5% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet [Iesniedzējs] – 1,5% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

5.5.3. Zosēnu iepirkums

Ņemot vērā Noteikumu Nr.796 17.punktā paredzēto, kopējais naudas sods RCI Gulbene nosakāms 3% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet [Iesniedzējs] – 2% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Pamatojoties uz Noteikumu Nr.796 24.punktā noteikto, galīgais naudas sods nosakāms šādi:

- 1) RCI Gulbene – 3% jeb EUR 125 001,32 apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma – EUR 4 166 710,78 (LVL 2 928 381)
- 2) [Iesniedzējs] – 2% jeb EUR 58 555,84 apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma – 2 927 792,10 EUR (LVL 2 057 664).

5.6. Iecietības programma

09.05.2013. [Iesniedzējs] iesniedza rakstisku pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, kas bija sagatavots atbilstoši Noteikumiem Nr.796. KP ir pieņēmusi [Iesniedzējs] pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 31.punktu un tā apakšpunktiem karteļa dalībnieku atbrīvo no naudas soda, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

1) karteļa dalībnieks pēc savas iniciatīvas pirmais iesniedzis KP pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda;

2) pieteikuma saņemšanas brīdī KP rīcībā nav pietiekami pierādījumi, uz kuriem pamatojoties varētu ierosināt lietu vai konstatēt horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpumu;

3) pieteikuma iesniedzējs:

- pirms pieteikuma iesniegšanas nav iznīcinājis, viltojis vai noslēpis ar karteli saistītus pierādījumus;

- nav bijis karteļa ierosinātājs un nav veicis darbības, lai piespiestu citus tirgus dalībniekus piedalīties kartelī vai turpināt dalību tajā;

- pēc pieteikuma iesniegšanas nekavējoties ir izbeidzis dalību kartelī, ja KP nav noteikusi citādi;

- pēc savas iniciatīvas vai KP pieprasījuma nekavējoties ir sniedzis visus tā rīcībā esošos vai tam pieejamos pierādījumus un citas ziņas par faktiem un apstākļiem, kas ir saistīti ar karteli, ir patiesi, aktīvi un nepārtraukti sadarbojies ar KP, sākot no pieteikuma iesniegšanas brīža līdz lēmuma pieņemšanai;

- nav izpaudis pārējiem karteļa dalībniekiem vai citām personām faktu par pieteikuma iesniegšanu un sadarbību ar KP sakarā ar horizontālās karteļa vienošanās aizlieguma pārkāpuma izmeklēšanu.

Pamatojoties uz Noteikumu Nr.796 31.punktu [Iesniedzējs] piemērojams pilns atbrīvojums no naudas soda.

Nemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu un 11.panta pirmās daļas 5.punktu, 12.panta pirmo un trešo daļu, kā arī Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16. un 17.punktu, 18.4., 19.1. un 23.1.3.apakšpunktu, 24., 31. un 45.punktu, Konkurences padome

no lēma:

1. Konstatēt KL 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „RCI Gulbene” un [Iesniedzējs] darbībās.

2. Uzlikt SIA „RCI Gulbene” naudas sodu EUR 125 001,32 (viens simts divdesmit pieci tūkstoši viens *euro* un 32 centi) apmērā. Uzliktais naudas sods 45 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas jāieskaita valsts budžetā (Valsts kasē reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV78TREL1060001019900, kods: TREL1V22), norādot šī lēmuma datumu un numuru un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņojot par to Konkurences padomei.

3. [Iesniedzējs] pilnībā atbrīvot no naudas soda.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.